DOMSTOLENS DOM
AF 15. JULI 1970

Boehringer Mannheim GmbH
mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

Sag 45/69

Processprog: Tysk

Angående:

Et krav om annullation eller ændring af Kommissionens beslutning af 16. juli 1969, offentliggjort i Journal Officiel des Communautés européennes L 192 af 5. august 1969, s. 5 ff. vedrørende en fremgangsmåde i henhold til EØF-traktatens artikel 85.

Domskonklusion:

1. Annullationssøgsmålet forkastes.

2. Beslutningen af 16. juli 1969 (JO L 192, s. 5 ff) fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ændres, for så vidt som den i artikel 1 fastslår, at den sagsøgende virksomhed har anvendt klausulerne i den indgåede gentlemen's agreement vedrørende kvota- og udligningsordningen i perioden november 1962 til februar 1965 og fastsættelsen af priser og rabatter for udførslerne af kinin og kinidin i perioden maj 1964 til februar 1965.

3. Den bøde, som er pålagt den sagsøgende virksomhed ved nævnte beslutning, nedsættes til 180 000 regningsenheder.

Generaladvokatens forslag til afgørelse:

Se sag 41/69.

Sammendrag

1. *Beføjelse til at fastsætte bøder — forældelsesfrister — nødvendighed af forudgående fastsættelse — fællesskabslovgivers kompetence.*

2. *EØF's politik — konkurrenceregler — karteller — sag for Kommissionen — ret til forsvar — Kommissionens forpligtelser — fremstilling af klagepunkter — fremlæggelse af aktstykker — forretningshemmelighed*

   (Kommissionens forordning nr. 99/63, artikel 2, artikel 4; forordning nr. 17, artikel 20)

3. *EØF's politik — konkurrenceregler — karteller — administrativ procedure — protokol over høringen af parterne — forlæggelse af en ikke endelig version for Det rådgivende Udvalg og for Kommissionen — følger for lovligheden af den på grundlag heraf vedtagne beslutning*

   (Rådets forordning nr. 17, artikel 10, artikel 19; Kommissionens forordning nr. 99/63, artikel 9, stk. 4)

4. *EØF's politik — konkurrenceregler — karteller — gentlemen's agreement — kvalifikation som forbudt aftale — kriterier*
   (EØF-traktaten, artikel 85)

5. *EØF's politik — konkurrenceregler — karteller — sanktioner — betingelser for anvendelse — psykologisk element — karakter — formål*
   (Rådets forordning nr. 17, artikel 15)

6. *EØF's politik — konkurrenceregler — karteller — bøder — fastsættelse — krænkelsens grovhed — bedømmelseskriterier.*
   (Rådets forordning nr. 17, artikel 15)

7. *EØF's politik — konkurrenceregler — karteller — bøder — fastsættelse — bødens størrelse — forudgående fastsættelse af et samlet beløb til fordeling på de forskellige kartelmedlemmer — tilstedelighed.*

1. Forældelsesfrister skal af hensyn til retsikkerheden fastsættes forud; kun fællesskabslovgiver har kompetence til at fastsætte længden og bestemmelserne for anvendelsen heraf.

2. Iagttagelsen af retten til forsvar kræver, at Kommissionen i fremstillingen af klagepunkter omend summarisk men klart angiver de væsentlige faktiske forhold, som den støtter sig på, og at den under den administrative procedure fremfører de øvrige oplysninger, der kan være nødvendige for de pågældendes forsvar.
   Den i forordning nr. 99, artikel 4 hjemlede ret til forsvar er iagttaget, hvis beslutningen ikke beskylder de pågældende for andre overtrædelser end de i fremstillingen af klagepunkter nævnte og kun tager hensyn til faktiske forhold, som de pågældende har haft lejlighed til mundtligt eller skriftligt at udtale sig om.
   Hvis der består tvivl om, hvorvidt fremlæggelsen af aktstykker, som er nødvendige for en parts forsvar, er uforenelig med kravet om beskyttelse af andre virksomheders forretningshemmeligheder, kan Kommissionen ikke nægte denne fremlæggelse uden i forvejen at have indhentet en udtalelse fra de nævnte virksomheder.

3. Forelægges Det rådgivende Udvalg for kartel- og monopolspørgsmål og Kommissionens medlemmer en ikke endelig protokol over høringen, kan dette udgøre en fejl ved den administrative procedure, der kan medføre ulovlighed af den på grundlag heraf vedtagne beslutning, hvis affattelsen af protokollen er vildledende på et væsentligt punkt.

4. En gentlemen's agreement udgør en aftale, der kan falde ind under forbudet i artikel 85, stk. 1, hvis den indeholder klausuler, der begrænser konkurrencen på det fælles marked i denne artikels forstand, og hvis disse klausuler nøjagtigt udtrykker parternes fælles vilje.

5. Forordning nr. 17, artikel 15 begrænser ikke anvendelsen af de sanktioner, som den fastsætter til forsætlige krænkelser. Dette hensyn kan kun være af betydning ved udmålingen af bøden. De i forordning nr. 17, artikel 15 omhandlede sanktioner har ikke karakter af tvangsbøder. De har til formål såvel at straffe ulovlig adfærd som at forhindre gentagelse heraf, således at deres anvendelse ikke er begrænset til de aktuelle krænkelser. Kommissionens beføjelse berøres altså ikke af det forhold, at den adfærd, der udgør krænkelsen, og virkningerne heraf, er ophørt.

6. Ved bedømmelsen af krænkelsens grovhed med henblik på fastsættelse af bødens størrelse skal der især tages hensyn til arten af konkurrencebegrænsningerne, antallet og vigtigheden af de pågældende virksomheder, den af hver af disse kontrollerede markedsandel inden for Fællesskabet såvel som markedssituationen på tidspunktet for krænkelsen.

7. Den forudgående fastsættelse af et samlet bødegrundlag, i forbindelse med størrelsen af den fare som kartellet udgjorde for konkurrencen og handelen inden for det fælles marked, er ikke uforenelig med grundsætningen om den individuelle adfærd samt betydningen af den rolle, som den har spillet inden for kartellet, kan tages i betragtning ved den individuelle fastsættelse af bøden.